

De Mahatma Brieven

aan A.P. Sinnett

- Paul Zwollo

Paul Zwollo was tropisch bosbouwkundige en edelsmid. Hij bekleedde verscheidene functies binnen de TVN. Hij was ook internationaal zeer gezien, gaf regelmatig lezingen en verzorgde jarenlang in december de tentoonstelling in de archieven van de Theosophical Society (TS) tijdens de internationale conventie in Adyar. Paul overleed op 28 augustus 2007, na zich tot het laatste moment met hart en ziel gewijd te hebben aan het theosofisch werk. Op zijn kaart stond een citaat van vers 205 uit *De Stem van de Stilte* van H.P. Blavatsky: *Ja Heer, ik zie het PAD beginnend in de modder en zijn top verloren in het glorieelicht van Nirvana.*

Dit artikel is een bewerking van zijn lezing in Loge Den Haag op 16 april 2007.

NB De termen 'De Mahatma Brieven', 'Brieven' en 'Brieven van de Meesters' worden soms door elkaar gebruikt.

Misschien bent u tijdens uw studie van theosofie de uitspraak van mevrouw H.P. Blavatsky (hierna HPB) tegengekomen, waarin zij zegt dat de hele occulte leer op een stuk papier ter grootte van een briefkaart zou kunnen worden weergegeven. Nu weet ik natuurlijk niet wat haar daarbij voor ogen stond; in de vorm van woorden wellicht, dat wil zeggen door een tekst? Of door een geometrische figuur? In *De Geheime Leer* vindt u veel geometrische diagrammen ter illustratie van de door HPB verkondigde leringen. Een dergelijke uitspraak van HPB kan als een uitdaging worden beschouwd en ons ertoe brengen ons af te vragen hoe wij dat zouden kunnen doen. Want dat houdt studie in: aan het werk gaan om de Waarheid achter de dingen te ontdekken. Er gaat niets boven het zelf op zoek gaan.

Als deze avond in de vorm van een

workshop zou zijn bedoeld, zou ik u een A4'tje hebben kunnen geven en u hebben verzocht daarop in een paar regels uw mening te geven over wat voor u theosofie betekent. Het resultaat zou zijn dat op ieder A4'tje een heel eigen en persoonlijke mening over wat theosofie inhoudt tot uiting zou komen.

Er bestaat een Zen-gezegde dat luidt: *One picture is worth a thousand sayings*, vrij vertaald 'Eén afbeelding kan meer vertellen, meer aan ons overbrengen, dan duizenden woorden.'

Alle gesteenten bestaan uit mineralen, vaak een conglomeraat van mineralen, en daar is diamant er een van. Een heel bijzonder mineraal weliswaar, want het is het hardste mineraal dat in de natuur gevonden wordt. Het woord diamant is afgeleid van het Grieks-Latijnse *adamas*, wat onbedwingbaar betekent, in de betekenis van onverwoestbaar, dat vanwege zijn grote hardheid. Maar geslepen in een bepaalde vorm wordt het een briljant genoemd, één van de vormen waarin het mineraal diamant voor gebruik in sieraden geslepen wordt. Het woord briljant is weer afgeleid van het Franse *briller* = schitteren, glanzen, van *beril/beryl* = zegroene edelsteen. Het bijzondere van het mineraal diamant is dat het slechts uit één element bestaat, namelijk koolstof, evenals de potloodstift waarmee u schrijft en die in tegenstelling tot diamant heel zacht is. Een dergelijke briljant heeft verschillende bijzondere kenmerken en eigenschappen en dat is de reden waarom de diamant in de theosofische literatuur ter sprake komt. Zo wordt er wel gesproken over de Diamanten Waarheid, om aan te geven dat de uiteindelijke Waarheid onaantastbaar is en niet door de tijd of menselijk ingrijpen kan worden aangetast. Hij

is zelfs niet benoembaar, zoals wordt aangegeven in de Eerste Grondstelling van *De Geheime Leer*. U herinnert zich misschien nog wat daarover wordt gezegd: *dit beginsel is alomtegenwoordig, eeuwig, grenzeloos en onveranderlijk; het gaat het menselijk begripsvermogen te boven, en is ondenkbaar en onuitsprekelijk*, Proloog [14].

Een ander kenmerk is dat een goed geslepen briljant vele facetten heeft, in feite 57. De hoeken van deze facetten zijn wetenschappelijk, volgens de wetten van de optiek, tot in onderdelen van graden nauwkeurig bepaald. Slechts als een briljant aan al deze voorwaarden voldoet en de steen ook inwendig zo zuiver mogelijk is en, wat heel belangrijk is, als er geen vuil op de facetten zit, zal de steen al het invallende licht in vele kleuren terugkaatsen en zijn schoonheid openbaren. Zoiets wordt het vuur van de diamant genoemd. Het witte licht dat de diamant van boven raakt wordt in dat geval in het inwendige van de diamant tegen de achterfacetten totaal teruggekaatst en verlaat de diamant weer aan de bovenzijde, als gevolg van de hoge brekingsindex van diamant. Het gevolg is dat geen licht verloren gaat en al het ontvangen licht weer wordt teruggegeven. De diamant die als briljant is geslepen houdt geen enkele lichtstraal achter. Van de achterzijde bekeken oogt een briljant donker, aangezien geen licht wordt doorgelaten. Hij fungeert op deze wijze als een soort kelk of graal. Bovendien wordt het witte licht in de briljant als gevolg van dispersie (kleurschifting) in alle kleuren van de regenboog ontleed. Als u een briljant onder het licht bekijkt en beweegt, ziet u al de kleuren van het spectrum. Het is dus niet het teruggekaatste licht op het oppervlak van

de diamant waar deze zijn luister aan ontleent.

Een briljant ontvangt dus het licht van boven, laat het binnen, ontleedt het witte licht in zijn golflengten en kleuren, om het vervolgens weer terug te geven aan zijn omgeving.

Mevrouw Blavatsky spreekt in *De Stem van de Stilte* van 'de diamanten ziel', daarmee doelend op de goddelijke ziel in ieder mens die deze eigenschap van 'het geven om niet' bezit, zoals ideaal verzinnebeeld in de bodhisattva-figuur. Het afleggen van de Bodhisattva Belofte houdt in dat met het hele wezen wordt gestreefd om geestelijke bevrijding te krijgen, niet om vervolgens het nirvana in te gaan, maar om de gehele mensheid te helpen om zover te komen. Dit voornemen is dus gespeend van egoïstische motieven. Een bodhisattva beschouwt zichzelf als deel van het geheel. Hij kan niet anders dan zich daarvoor inzetten. Eigenlijk bestaat voor hem de ander niet, hij is de ander!

De uitdrukking '*Diamanten Ziel*' geeft tevens aan dat deze goddelijke ziel blijvend is, dat wil zeggen deel uitmakend van het onsterfelijke Hoger Zelf. Het is een straal van het Allerhoogste, het Absolute of Brahman, dit in tegenstelling tot de persoonlijkheid die slechts als voertuig voor de mens dient gedurende de tijd dat hij in deze stoffelijke wereld is geïncarneerd. Het spreekt vanzelf dat de Mahatma's in hun correspondentie met A.P. Sinnett niet alleen uitgingen van de zeventvoudige samenstelling van de mens, maar ook van het begrip reïncarnatie en de overige theosofische grondbeginselen. Deze spruiten beslist niet uit het brein van mevrouw Blavatsky voort, maar maken deel uit van de Eeuwige Wijsheid, door ons met theosofie aangeduid.

De Mahatma's hebben geprobeerd de Esoterische Filosofie door te geven. Bovendien hebben zij de voorwaarden aangegeven waar aan dient te worden voldaan, teneinde deze esoterische filosofie te begrijpen en ernaar te leven. Dit vergt, zoals we allen weten, het nodige onderscheidingsvermogen, geestelijk onderscheidingsvermogen wel te verstaan, in de Yoga literatuur aangeduid met het woord viveka. U kent ongetwijfeld het boekje van Sankaracharya *Viveka Cudamani, Het Kroonjuweel van Wijsheid*, waarin het begrip 'onderscheidingsvermogen' uitgebreid wordt behandeld.

Immers, evenals de diamant in de juiste vorm geslepen dient te worden, zo zullen wij ons leven moeten gaan inrichten volgens richtlijnen die ons al gedurende millennia door de grote Leraren der mensheid zijn voorgehouden. Zijn wij bereid ons levenspatroon te veranderen, teneinde aan deze eisen te voldoen? In de loop der tijden zijn er boekdelen gevuld met aanwijzingen hoe de mens zou moeten leven. In alle grote religies zijn er voortrekkers geweest: heiligen, wijzen en mystici die ons daarop hebben gewezen. Geen mens zal kunnen beweren dat hij daar geen weet van heeft kunnen krijgen.

In elke steen die in de natuur is ontstaan, zijn kleine verontreinigingen te ontdekken. Dat is ook met de diamant het geval. Deze worden insluitsels genoemd en zijn in feite een teken van echtheid. Zij ontbreken geheel in synthetische stenen die in het laboratorium zijn gemaakt en in imitaties. Hetzelfde is op de mens van toepassing. Van ons wordt verwacht dat wij in onze handelingen, gevoelens en gedachten grote zuiverheid zullen betrachten, zodat wij transparant worden en het Licht door ons heen kunnen laten schijnen. Alle

ongerechtigheden die in de loop der tijd in ons karakter zijn geslopen, alles wat niet meetrikt met de Goddelijke Harmonie, zullen wij geleidelijk moeten verwijderen. Meditatie en zelfobservatie zijn daarvoor nodig. Onze taken in de wereld vervullend, zullen wij tegelijkertijd aandacht en tijd moeten vrijmaken voor bezinning en inkeer. Wij willen immers de boeddha-natuur in onszelf tot leven wekken! Evenals een briljant slechts zijn schoonheid tentoonspreidt als hij aan een lichtbron boven hem wordt blootgesteld, zo zal de mens zich langzamerhand moeten gaan wenden tot de verborgen onzichtbare lichtbron in zichzelf, zijn Goddelijk Zelf. Het is een gerichtheid op die kant van het leven waar het licht vandaan komt, de lichtzijde van het leven. Dit gericht zijn is essentieel en kan door iedereen worden toegepast: je hoeft er niet rijk voor te zijn of voor gestudeerd te hebben, maar wel is een bewuste houding nodig van gaan luisteren met het innerlijk oor en gaan zien met het innerlijk oog. Anders gezegd: bewust gaan leven en alert zijn, door J. Krishnamurti aangegeven met het woord 'awareness', gewaar zijn. In dit verband sprak Krishnamurti van de kunst van luisteren, de kunst van het zien en het kunst van het leven. Ware levenskunst brengt dit alles met zich mee.

Iedere 'diamant ziel', om de aanduiding van mevrouw Blavatsky te gebruiken, heeft vele facetten, evenals de diamant die als briljant geslepen is. Ik onthul geen geheim als ik u vertel dat, ook al zouden er 100 miljard diamanten zijn, iedere diamant zijn eigen signatuur heeft en bij onderzoek van iedere andere diamant te onderscheiden is. Net als ieder mens volstrekt uniek is en zijn eigen paspoort heeft, kan ook

van iedere diamant een paspoort worden uitgegeven, een bewijs van echtheid. Met duurdere diamanten gebeurt dat inderdaad. Een diamantair, maar ook het edelsteenkundig laboratorium in Leiden houdt zich daarmee bezig, weliswaar tegen enige vergoeding.

In het geval van de mens wordt in spirituele zin dit zogenaamde bewijs van echtheid gevormd door zijn Hoger Zelf, dat de persoon in kwestie getrouw weergeeft, dat wij altijd bij ons dragen en nooit kunnen verliezen; vergissingen zijn uitgesloten. U begrijpt natuurlijk dat alleen Mahatma's daar volledig inzage in hebben, maar daar nimmer misbruik van zullen maken. In de *Brieven van de Meesters* is dat door de Mahatma's meer dan eens duidelijk aangegeven. Zo lieten de Mahatma's de heer Sinnett duidelijk weten dat Zij Sinnetts vriend Hume veel beter kenden dan Sinnett ooit zelf zou doen. Met één oogopslag, bij wijze van spreken, neemt een Mahatma kennis van het karakter en van alle verborgen motieven die in het denken van een persoon aanwezig zijn. Meesters van Wijsheid hebben een direct en onmiddellijk inzicht in zaken die zij omhanden hebben. Het betreft de hogere siddhi's die het fenomeen dat wij helderziendheid noemen verre overtreffen.

De vele levensfacetten die ieder mens bezit en waarvan de aard altijd voor hem specifiek zullen zijn, want er is geen mens gelijk, zal hij op geheel eigen wijze moeten gaan ontwikkelen. Wij zijn er zelf verantwoordelijk voor dat onze potentiële kwaliteiten een steeds zuiverder vorm aannemen en in harmonie met de goddelijke harmonie gaan trillen. Het diagram van een briljant vertoont dus alle aanzichten die ook voor ieder mens gelden en waaraan hij zal moeten voldoen om de

Adamanten Waarheid te leren kennen. Deze laatste past zich niet aan de mens aan, maar de mens zal omhoog moeten streven tot het niveau waar de Waarheid soeverein is. In de *Brieven van de Meesters* wordt dit verwoord met de woorden: *U zult uw wereld moeten verlaten en naar die van ons moeten komen.* In *Faust* van Goethe wordt dit als volgt onder woorden gebracht: *Wer immer strebend sich bemüht, den können wir erlösen.*

Een bodhisattva als Hoge Ingewijde wijdt al zijn tijd en energie aan het vooruithelpen van de evolutie volgens het Goddelijk Plan en heeft de Belofte afgelegd om zich daar geheel aan te geven. Het duidt op verzaking op het allerhoogste niveau. We mogen er vanuit gaan dat de schrijvers van de *Mahatma Brieven*, de Meesters van Wijsheid, eveneens deze eigenschap van verzaking en zich inzetten voor het welzijn van de wereld, optimaal bezitten.

Er wordt wel gesproken van *'de adamanten wanden des Hemels'*, om aan te geven dat er gebieden in de geestelijke wereld zijn, ondoordringbaar voor uiterlijke invloeden van de wereld. Dit zijn geestelijke sferen waar de mens geen invloed heeft. Dit alles wijst erop dat er ergens onaantastbare gebieden zijn waar rechtvaardigheid, vrede en rust heersen. Wellicht is dit een garantie dat uiteindelijk het goede zal zegevieren, niettegenstaande de ellende en onrechtvaardigheid die wij op het ogenblik om ons heen zien. Volgens Blavatsky gaat het hierbij om de Wet van Rechtvaardigheid die het hele wereldgebeuren uiteindelijk bepaalt. Soms krijg je wel eens de indruk dat het tegengestelde het geval is. In één van de *Brieven* is een beschrijving van de Boeddha opgenomen, waarin hij

in detail deze geestelijke sferen beschrijft.

Met het bekende gezegde *'Ex Oriente Lux'* wordt eigenlijk het proces dat ik zojuist heb proberen uit te leggen samengevat. *Uit het Oosten komt het licht* is de letterlijke vertaling, want daar komt de zon op. Maar dan vatten wij het wel heel letterlijk op. In figuurlijke zin is er een ander oosten, namelijk de geestelijke kern in onszelf, onze goddelijke monade, door ons aangeduid met *atma-buddhi*. Om dat te ontdekken hoeven wij niet naar India te gaan en verre reizen te ondernemen, hoe interessant en leerzaam deze ook mogen zijn. Dat 'oosten' kunnen wij ontdekken door de reis naar ons geestelijk Zelf te beginnen. Dat kan overal gebeuren, op iedere plaats waar het leven ons heeft neergezet. Dat is de geestelijke boodschap die de Mahatma's in hun *Brieven* hebben geprobeerd aan ons door te geven.

De talloze feiten en occulte wetenswaardigheden die in de 145 brieven worden vermeld krijgen wij op de koop toe en zijn de moeite waard om kennis van te nemen, maar daarvoor zijn jaren van studie nodig. Als een rode draad lopen door de gehele correspondentie de vele aanwijzingen die bedoeld zijn om de mensheid als geheel de weg te wijzen naar een betere en menswaardiger toekomst. Een mensheid die in *Brief 8*, bladzijde 37 met 'WEES' wordt aangeduid (*Want het is de 'Mensheid' die de grote Wees is, de enige onterfde op aarde*). Dit alles wil zeggen dat wij onze geestelijke wortels zijn kwijtgeraakt en zolang dat het geval is zullen wij hulpeloos en stuurloos op de Oceaan van Samsara rondrijven. Met samsara doelen de Mahatma's op de eindeloze reeks van incarnaties die wij allen zullen moeten

doormaken, voordat de geestelijke zon gaat doorbreken en wij zelfrealisatie zullen bereiken.

Het initiatief om de Theosophical Society (TS) op te richten is bij de twee Mahatma's voortgekomen uit een intens mededogen met het lijden van de mensheid. Daar verlichting in aan te brengen was hun beweegreden om zich jarenlang voor de vereniging in te zetten en HPB en een klein aantal van haar medewerkers te steunen waar dat mogelijk was, en in zoverre dat Hun was toegestaan, want het bewust ingrijpen in het karma van de wereld of dat van individuele mensen is niet toegestaan, tenzij in uitzonderlijke situaties.

De *Mahatma Brieven* behandelen een veelheid aan onderwerpen. Daarbij gaat het, zoals al werd opgemerkt, om de esoterische filosofie die, om de woorden van één van de Mahatma's te gebruiken, identiek is met wat wij onder theosofie verstaan. Deze esoterische filosofie was bedoeld voor de gehele mensheid, zeker niet alleen voor enkele bevoorrechte leden van de TS. Om de *Brieven van de Meesters* grondig te behandelen zou een meerjarige cursus nodig zijn. Virginia Hanson uit Amerika die haar hele leven aan de studie van deze *Mahatma Brieven* heeft gewijd en over dit onderwerp veel heeft gepubliceerd, was van mening dat het 'een levensstudie' betreft. Hetzelfde kan overigens gezegd worden van de studie van *De Geheime Leer* van H.P. Blavatsky. Sla uw hand aan de ploeg, duik in deze boeken, ga met de inhoud ervan stoeien. Ik verzeker u, daar zult u geen spijt van hebben, maar enig doorzettingsvermogen is wel vereist. Mijn ervaring is dat men bij de bespreking van veel theosofische onderwerpen heel vaak op de inhoud van de *Brieven* kan terug vallen. Zij funge-

ren dan als een soort referentiekader. Wat de Mahatma's in hun antwoorden op de vragen van de heren Sinnett en Hume naar voren brachten betreft dan ook de essentie van het leven van de mens in deze wereld en wat daarop volgt: het hiernamaals, in de theosofie met 'devachan' aangeduid.

De Mahatma's of Meesters van Wijsheid, zoals ze ook wel genoemd worden, waren vanzelfsprekend wel zo wijs dat ze hun kostbare tijd, aandacht en energie natuurlijk slechts wilden aanwenden voor zaken die de verbetering van de wereld als doel hadden. Met dit doel voor ogen waren zij op zoek naar geschikte mensen die hen daarin konden helpen en de TS werd daarvoor opgericht. Het waren de Mahatma's die erop hadden aangestuurd dat Blavatsky en H.S.Olcott elkaar in 1875 in Amerika zouden ontmoeten, waarna de Theosofische Beweging van start kon gaan. Men zou kunnen stellen dat de toenmalige Theosofische Vereniging van deze Beweging de belangrijkste exponent was. Zoals al eerder naar voren gebracht waren de Mahatma's de innerlijke stichters van de TS; Blavatsky, Olcott, Judge en anderen waren de uiterlijke stichters. Het zou echter van de uiterlijke stichters afhangen of 'het experiment' zou slagen. Het was de Mahatma's door hun superieuren niet toegestaan bovennatuurlijke middelen toe te passen bij deze onderneming die door henzelf wel werd aangeduid als *a Forlorn Hope*, dat wil zeggen 'een laatste wanhopige poging' om het getij van materialisme in de wetenschap en van verstarring in de religie een halt toe te roepen. De vereniging kreeg een proefperiode van zeven jaar toegewezen om uit te vinden of 'het experiment' de moeite waard was om mee door te gaan. Die proef-

periode liep in 1882 af, midden in de periode dat de briefwisseling tussen de Mahatma's aan de ene kant en Sinnett en Hume aan de andere kant plaatsvond. Gelukkig voor alle betrokkenen van toen en nu hebben de Mahatma's zich in dat jaar niet teruggetrokken en bleven zij ook daarna de toenmalige theosofische leiders met hun adviezen steunen.

Het spreekt eigenlijk vanzelf dat, evenals in *De Geheime Leer* van Blavatsky, ook in *De Mahatma Brieven* een aantal belangrijke theosofische grondbeginselen aan de orde komen. In *De Mahatma Brieven* kondigt de Meester KH al aan dat, als *De Geheime Leer* van Blavatsky (1888) gereed is, deze het drievoudig product is van de Meester M., Upasika (dat is mevrouw Blavatsky), en 'uw meest nederige dienaar KH'. De Meesters vonden het namelijk noodzakelijk om *Isis Ontsluierd* (1877) te herschrijven.

De voornaamste theosofische grondbeginselen kunt u vinden in de *Proloog* van *De Geheime Leer* (zie ook I. Hoskins, *Grondslagen van esoterische filosofie*, UTVN, Adyar-reeks nummer 7 - redactie-). Welk van deze grondbeginselen in een lezing ook aan de orde komen, het is niet te vermijden dat tevens een of meer van de andere grondbeginselen worden aangeroerd. In de esoterische filosofie hangt alles met elkaar samen. De grondbeginselen overlappen elkaar en zijn vaak met elkaar verweven. De studie van theosofie vereist een allround benadering waarbij alle facetten van de Waarheid aan de orde komen. Waarheid is een diamant met vele facetten. Slechts als de diamanten ziel in symbolische zin als geheel goed geslepen is en alle facetten naar behoren gepolijst, zal de Waarheid als geheel voor ons gaan le-

ven. Daartoe doen de Mahatma's keer op keer een beroep op het ontwikkelen van onze intuïtie, ons inzicht en ons onderscheidingsvermogen.

Het eerste grondbeginsel betreft de 'Eenheid van Alle Leven'. Daarop is het beginsel van 'de universele broederschap der mensheid' gebaseerd. Daaraan refereert weer het eerste doeleinde van TS, waaraan is toegevoegd dat de TS geacht wordt daar **een kern** van te vormen. Al in de eerste brieven van de Mahatma's wordt hier de nadruk op gelegd. Het was dus niet de bedoeling een school voor het occultisme op te richten waar enkele bevoorrechten een soort occulte training zouden kunnen volgen; de heer Sinnett speelde namelijk met een dergelijke gedachte. De *Brief van de Maha Chohan*, de enige brief die de superieur van de beide Mahatma's geschreven heeft, wond er geen doekjes om. Een passage uit deze brief luidt als volgt:

Niet het individuele en vastberaden voornemen om zelf het Nirvana, het hoogtepunt van alle kennis en absolute wijsheid te bereiken, wat tenslotte slechts verheven en glorieuze zelfzucht is, maar het zelfopofferend zoeken naar de beste middelen om onze naaste op het juiste pad te brengen, en zoveel van onze medeschepselen als ons mogelijk is er hun voordeel mee te laten doen, maakt iemand tot een waar theosoof (bladzijde 2). Op welke wijze wij dit beginsel van universele broederschap in de praktijk willen brengen wordt aan ieder van ons zelf overgelaten.

Vrijheid heeft altijd hoog in het theosofische vaandel gestaan, want alleen in vrijheid zal de mens zijn levensweg kunnen kiezen. Iedere dwang, hoe goed bedoeld ook, dient te worden vermeden. De aanhef van de allereerste brief van de Meester KH aan Sinnett

begint met de woorden: *Esteemed Brother and Friend*, Geachte Broeder en Vriend. Met deze woorden nam de Mahatma elke indruk weg dat hij zich op een voetstuk wilde plaatsen en de heer Sinnett als man van de wereld op welke wijze dan ook als een mindere zag. Zeker in spiritueel opzicht was de Mahatma uiteraard verreweg de meerdere van Sinnett: de levenslessen van deze wereld geleerd en begrepen hebbend, was hij een Meester van Wijsheid geworden, door eigen inspanning en gedurende vele incarnaties. Deze houding van eenvoud en bescheidenheid loopt als een rode draad door de hele correspondentie die de Mahatma's met een klein aantal theosofen van het eerste uur hebben gevoerd. Daarbij reageerden zij vaak met humor op blijken van verwaandheid, achterdocht en twijfel van de kant van Sinnett en zijn vriend Hume. Zoals de Mahatma's zelf hebben aangegeven waren zij, evenals wij, mensen van vlees en bloed en geen etherische wezens.

In hun leringen gaan de Mahatma's uit van de realiteit van reïncarnatie en de wet van karma die daar een belangrijke rol in speelt. In sommige brieven wordt in detail ingegaan op wat reïncarnatie en karma in individuele gevallen zoal inhoudt, hoe de overgang naar het hiernamaals plaatsvindt en wat het verblijf in de hemelwereld betekent. De inhoud van de brieven bestaat uit eerstehands kennis van 'mensen' voor wie dit alles even helder is als het dagelijks leven voor ons is. Is het niet een groot voorrecht om van dit alles kennis te nemen? Deze leringen komen immers uit een bron waarin we alle vertrouwen kunnen stellen.

De wet van karma wordt door de Mahatma's zeker niet gezien als een wet die als straf bedoeld is, maar als

een mogelijkheid om tot begrip en inzicht te komen teneinde het door ons zo vaak verstoorde evenwicht weer in harmonie te brengen; vandaar de uitdrukking 'de wet van herstellend evenwicht', of 'de wet van harmonie'. In die zin is de wet van karma in feite een wet van liefde die ons met eindeloos geduld steeds weer in staat stelt om onze gemaakte fouten te herstellen. Hieraan kan worden toegevoegd dat deze wet door de Mahatma's als onfeilbaar wordt beschouwd; er kan door mensen niet aan worden getornd. Wellicht dat de zinsnede uit de Bijbel daarop slaat: *Dwaalt niet, God laat niet met zich spotten. Want wat een mens zaait, zal hij ook oogsten* (De brief van Paulus aan de Galaten: 6,7).

Als de wet van compensatie aangeduid, houdt de wet van karma, de uitleg in de Brieven volgend, het volgende in: indien ons onverdiend lijden ten deel valt zal in een volgende incarnatie dit onrecht worden gecompenseerd, waarmee het verstoorde evenwicht in onze lange pelgrimstocht weer is hersteld. Er bestaat dus wel degelijk onverdiend lijden; als wij deze dagen om ons heen zien kunnen we dat zelf constateren. De indruk die men krijgt bij het bestuderen van *De Brieven van de Meesters* is dat niet alles wat ons overkomt karmisch is, dat wil zeggen in dit of een vorig leven door ons zelf is opgeroepen. Er gebeuren de meest verschrikkelijke dingen om ons heen, waarbij de technische vooruitgang de uitwerking van het veroorzaakte leed alleen maar vergroot. In één van de *Brieven* wordt de opmerking gemaakt dat elke nieuwe vinding tevens zijn schaduwzijde heeft, dat wil zeggen dat die misbruikt kan worden voor egoïstische motieven en militaire doeleinden. Dit zien wij dagelijks om ons heen

gebeuren. Hierbij moeten wij bedenken dat deze *Brieven* meer dan 120 jaar geleden geschreven werden. De gemaakte opmerkingen zijn letterlijk uitgekomen. Het is bij dit alles goed te bedenken dat de wet van karma ons altijd weer ter verantwoording roept en ons doet beseffen dat wij zelf verantwoordelijk zijn voor al ons doen en laten.

Aan de wet van reïncarnatie ontkomt niemand. Eenmaal deel uitmakend van de 'levensgolf' waar deze mensheid toe behoort, kan niemand zich daaraan onttrekken. Wij kunnen niet uitstappen en ons lot en onze verantwoordelijkheid uit handen geven. Wij zijn scheep gegaan en zullen de levensreis tot het einde moeten meemaken. Ook de Mahatma's zijn gebonden aan de wet van karma en kunnen daar slechts in zeldzame gevallen, wanneer het algemeen belang daarmee gediend is, van afwijken. Zo mogen zij niet ingrijpen in het karma van individuele mensen, tenzij deze daar toestemming voor hebben gegeven. Zo is bekend dat, toen mevrouw Blavatsky bezig was met het schrijven van *De Geheime Leer*, zij een lichamelijke crisis doormaakte en het niet uitgesloten was dat zij zou komen te overlijden, haar Meester haar in één nacht weer heeft genezen, zodat zij de volgende dag het schrijven kon hervatten; maar niet nadat zij daarin had toegestemd.

De ontwikkeling van het leven speelt zich af in grote en kleine cycli, alle deel uitmakend van wat wij onder 'evolutie' verstaan. De grote cycli in het heelal worden weerspiegeld in kleinere cycli, de macrokosmos in de microkosmos. Hierbij wordt uitgegaan

van de stelling dat alles wat eenmaal is begonnen, ook weer zal verdwijnen. Het bovenstaande geldt, volgens de wet van analogie, zowel voor ons zonnestelsel als voor de stoffelijke mens. *Zo boven zo beneden, zo in het groot, zo in het klein*, luidt de Regel van Hermes.

De zevenvoudige samenstelling van de mens vormt het uitgangspunt voor al de esoterische leringen die op het menselijk bestaan betrekking hebben. Wat wij nu onder theosofie verstaan, komt voort uit wat de esoterische traditie genoemd wordt; een traditie waarvan de oorsprong in een ver verleden ligt en die aanvankelijk door mondelinge overlevering werd doorgegeven. Er zijn dus altijd mensen geweest die hiervan weet hadden en die hun kennis hebben doorgegeven; de mensheid is nooit zonder geestelijke leiders geweest. De Grote Witte Broederschap van adepten heeft altijd bestaan om de mensen, speciaal in tijden van grote crisis, bij te staan. Door middel van afgezanten, *Avatars* genoemd, werd (en wordt) leiding gegeven aan vele gebeurtenissen in de wereld, aangepast aan tijd en omstandigheden. Afgezien van Avatars kan ook aan personen of groepen van personen inspiratie worden doorgegeven, als zij daarvoor ontvankelijk zijn. Al dit soort informatie vindt u hier en daar tussen de regels in *De Brieven van de Meesters* vermeld. De Mahatma's hebben weliswaar niet het achterste van hun tong laten zien, maar voor zover hun dat was toegestaan hebben zij de spirituele impuls aan het einde van de 19e eeuw vorm trachten te geven, met als resultaat de Theosophical Society!

